

Vec C-549/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

29. august 2023

Vnútroštátny súd:

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

29. august 2023

Odvolateľky:

American Express Europe SA

American Express Carte France SA

Visa Europe Ltd

MasterCard Europe SA

Autoriteit Consument en Markt

Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV

Predmet konania vo veci samej

Tento návrh sa podáva v spore týkajúcom sa odplaty vyplácanej partnerovi v rámci spoločného označovania [co-branding] pri vydávaní spoločne označovanej kreditnej karty v rámci trojstrannej kartovej schémy. Autoriteit Consument en Markt (Úrad pre spotrebiteľa a trh) sa domnieva, že tieto odplaty prekročili strop výmenných poplatkov stanovený v nariadení 2015/751.

Predmet a právny základ prejudiciálneho konania

V tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ sa vnútroštátny súd [College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskych veciach, Holandsko)] pýta na dôsledky zrovnoprávnenia trojstrannej kartovej schémy s partnerom v rámci spoločného označovania so štvorstrannou kartovou schémou podľa nariadenia 2015/751. Vnútroštátny súd má totiž pochybnosti o výklade článkov 4 a 5 tohto nariadenia, v ktorých sa vyskytujú pojmy „čistá náhrada“ a „výmenný poplatok“, ktoré predpokladajú platby vydavateľovi, zatiaľ čo v trojstrannej kartovej schéme vydavateľ nie je.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 2 bod 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/751 z 29. apríla 2015 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu na účely uplatňovania hmotnoprávných ustanovení tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že celková čistá suma platieb, rabatov alebo stimulov, ktoré dostane partner v rámci spoločného označovania od trojstrannej kartovej schémy v súvislosti s platobnými transakciami viazanými na kartu alebo súvisiacimi činnosťami, sa má kvalifikovať ako čistá náhrada, aj keď tento partner v rámci spoločného označovania sám nie je vydavateľom?
2. Má sa článok 4 v spojení s článkom 2 druhou vetou bodom 10 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že čistá náhrada patrí priamo do pôsobnosti článku 4?
3. Má sa článok 5 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na odplatu vrátane čistej náhrady, ktorú dostáva partner v rámci spoločného označovania od kartovej schémy, ak tento partner v rámci spoločného označovania nie je vydavateľom?
- 4a. Má sa článok 5 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že odplata vrátane čistej náhrady, ktorú dostáva partner v rámci spoločného označovania v súvislosti s platobnými transakciami alebo súvisiacimi činnosťami, má rovnaký

cieľ ako výmenný poplatok, ak je táto odplata určená na rozšírenie činností kartovej schémy?

4b. Má sa článok 5 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že odplata, vrátane čistej náhrady, ktorú dostáva partner v rámci spoločného označovania v súvislosti s platobnými transakciami alebo súvisiacimi činnosťami, má rovnaký účinok ako výmenný poplatok, ak táto odplata vedie k rozšíreniu činností kartovej schémy?

4c. Ak je odpoveď na tieto otázky záporná, aké kritériá a/alebo faktory by sa mali použiť na posúdenie toho, či odplata vrátane čistej náhrady, ktorú dostáva partner v rámci spoločného označovania v súvislosti s platobnými transakciami alebo súvisiacimi činnosťami má rovnaký cieľ alebo účinok ako výmenný poplatok?

5. Má sa článok 5 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že odplata sa na účely uplatnenia článku 4 tohto nariadenia už vtedy považuje za súčasť výmenného poplatku, ak má rovnaký cieľ ako výmenný poplatok?

6. Má sa článok 2 bod 11 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že poplatok účtovaný obchodníkovi, ktorý zaplatil partner v rámci spoločného označovania trojstrannej schémy kartových platieb, sa môže odpočítavať od platieb, rabatov a stimulov, ktoré partner v rámci spoločného označovania získal od kartovej schémy v súvislosti s platobnými transakciami viazanými na kartu alebo s nimi súvisiacimi činnosťami?

7a. Má sa článok 2 bod 11 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že od celkovej sumy, ktorú partner v rámci spoločného označovania získa od kartovej schémy, možno odpočítavať nielen finančné poplatky partnera v rámci spoločného označovania, ale aj náklady alebo hospodársku protihodnotu služby poskytovanej partnerom v rámci spoločného označovania?

7b. Ak je odpoveď na túto otázku kladná: Na základe akých kritérií sa musí táto hodnota určiť?

Relevantné ustanovenia práva Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/751 z 29. apríla 2015 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu, články 2, 4 a 5

Stručný opis skutkového stavu a hlavného konania

- 1 American Express Europe a American Express Carte France (ďalej spoločne len: „Amex“) prevádzkujú trojstrannú kartovú schému v zmysle článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751. Visa a MasterCard prevádzkujú štvorstrannú kartovú schému v zmysle článku 2 bodu 17 nariadenia 2015/751.

- 2 V štvorstrannej kartovej schéme sa platobné transakcie spracúvajú prostredníctvom vydavateľa (na strane držiteľa karty) a prijímateľa (na strane príjemcu platby). Prijímateľ platí vydavateľovi odplatu za spracovanie transakcie, konkrétne výmenný poplatok. Čistá náhrada v zmysle článku 2 bodu 11 nariadenia 2015/751 je súčasťou výmenného poplatku.
- 3 V trojstrannej kartovej schéme vydáva platobnú kartu a spracúva platby uskutočnené kartou samotná kartová schéma, čo znamená, že v takejto platobnej schéme neexistuje (viditeľný) výmenný poplatok. V nariadení 2015/751 sa stanovuje horná hranica výmenných poplatkov, a preto sa v zásade nemôže uplatňovať na trojstranné kartové schémy. V článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 sa však vyhlasuje, že toto nariadenie sa na takúto kartovú schému uplatňuje, ak vydáva kartu spoločne s partnerom v rámci spoločného označovania.
- 4 V roku 2010 spoločnosť Amex nadviazala spoluprácu so spoločnosťou Koninklijke Luchtvaart Maatschappij („KLM“) ako partner v rámci spoločného označovania na vydávanie spoločne označovaných kreditných kariet pre spotrebiteľov. Spoločnosť Amex za to zaplatila spoločnosti KLM okrem „ bonusu za podpis“ aj ďalšiu odplatu.
- 5 V rámci tejto spolupráce budú mať zákazníci prístup k vernostnému programu spoločnosti KLM, ktorý im okrem iného umožňuje získavať „ míle“ tým, že budú viac cestovať so spoločnosťou KLM. Tieto „ míle“ môžu potom vymeniť za lety alebo iné služby KLM. KLM a Amex sa tiež dohodli, že držiteľia kariet Amex môžu získavať „ míle“ priamo prostredníctvom vernostného programu. Spoločnosť Amex nakupuje míle od spoločnosti KLM a prevádza ich na držiteľov kariet na základe používania kreditnej karty.
- 6 V roku 2018 spoločnosť KLM vyhlásila výberové konanie na novú spoluprácu v oblasti spoločného označovania a spomedzi rôznych kartových schém, vrátane Visa a MasterCard, si za partnera opäť vybrala spoločnosť Amex. V rámci tejto novej spolupráce spoločnosť Amex opäť vyplatila spoločnosti KLM „ podpisový bonus“ a niektoré ďalšie formy odplaty.
- 7 V máji 2017 začal Autoriteit Consument en Markt (Úrad pre spotrebiteľa a trh) vyšetrovanie spolupráce medzi spoločnosťami Amex a KLM. Dňa 6. marca 2019 vydal exekučný príkaz, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby spoločnosť Amex platila spoločnosti KLM v rámci existujúcej a budúcej spolupráce v oblasti spoločného označovania odplatu, ktorá nepresiahne 0,3 % hodnoty transakcie za platobnú transakciu, v súlade s článkom 4 v spojení s článkom 5 nariadenia 2015/751.
- 8 Amex a KLM proti tomuto príkazu podali sťažnosť na Úrad pre spotrebiteľa a trh. Tvrdili, že v rámci svojej spolupráce splnili požiadavku 0,3 %, okrem iného preto, že spoločnosť Amex odpočítala hodnotu „ míl“, ktoré nakúpila, od odplaty, ktorú zaplatila.

- 9 Rozhodnutím z 22. januára 2020 Úrad pre spotrebiteľa a trh zamietol sťažnosti spoločností Amex a KLM ako neopodstatnené a následne rozhodnutím z 21. decembra 2020 uložil penále.
- 10 KLM a Amex podali proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Rechtbank Rotterdam (súd v Rotterdame, Holandsko). Rechtbank vyhovel žalobám spoločností Amex a KLM, zrušil rozhodnutia Úradu pre spotrebiteľa a trh z 22. januára 2020 a 21. decembra 2020 a nariadil Úradu pre spotrebiteľa a trh vydať nové rozhodnutie. Rechtbank Rotterdam (súd v Rotterdame) rozhodol, že Úrad pre spotrebiteľa a trh nedostatočne odôvodnil svoj názor, že všetky odplaty, ktoré spoločnosť Amex zaplatila spoločnosti KLM, treba považovať za implicitné výmenné poplatky, pretože nepreukázal, že tieto odplaty mali rovnaký cieľ alebo účinok ako výmenný poplatok. Rechtbank (súd v Rotterdame) preto nemohol konštatovať, že spoločnosť Amex porušila článok 4 v spojení s článkom 5 nariadenia 2015/751.
- 11 Tak Úrad pre spotrebiteľa a trh, ako aj KLM a Amex sa obrátili na vnútroštátny súd. Visa a MasterCard, ako účastníci konania na prvom stupni, sa taktiež odvolali.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

Výklad článku 4 nariadenia 2015/751

- 12 Amex tvrdí, že tak ako existuje odplata v štvorstrannej kartovej schéme, ktorá nie je upravená nariadením 2015/751, existuje aj odplata v trojstrannej kartovej schéme, ktorá nie je upravená týmto nariadením. Podľa znenia aj cieľa nariadenia 2015/751 ide len o odplatu pre vydavateľa karty, ktorá v trojstrannej kartovej schéme absentuje.
- 13 Úrad pre spotrebiteľa a trh tvrdí, že odplata, ktorú KLM dostala od spoločnosti Amex, sa má klasifikovať ako čistá náhrada v zmysle článku 2 bodu 11 nariadenia 2015/751, a preto je súčasťou výmenného poplatku. Podľa jeho názoru pre klasifikáciu ako výmenný poplatok, a najmä ako čistá náhrada, nie je nevyhnutné, aby platby prijímal vydavateľ, ktorý v trojstrannej kartovej schéme s partnerom v rámci spoločného označovania chýba. Strop tohto výmenného poplatku je upravený v článku 4 nariadenia 2015/751, a predmetná čistá náhrada tak spadá priamo pod toto ustanovenie. Spoločnosť MasterCard s týmto názorom súhlasí.

Výklad článku 5 nariadenia 2015/751

- 14 Podľa spoločnosti Amex znenie článku 5 nariadenia 2015/751 bráni tomu, aby sa odplata vyplatená partnerovi v rámci spoločného označovania, ktorý nie je vydavateľ, považovala za výmenný poplatok. Nie je preto potrebné skúmať, či má odplata rovnaký cieľ alebo účinok ako výmenný poplatok.

- 15 Úrad pre spotrebiteľa a trh, MasterCard a Visa naopak tvrdia, že normotvorca Únie pri prijímaní nariadenia 2015/751 vychádzal z toho, že odplata vyplácaná partnerovi v rámci spoločného označovania v trojstrannej kartovej schéme, by mohla viesť k porovnateľnému zlyhaniu trhu ako výmenný poplatok v štvorstrannej kartovej schéme.
- 16 Úrad pre spotrebiteľa a trh zastáva názor, že v tomto ohľade je relevantný účinok odplaty vo vzťahu medzi kartovou schémou a partnerom v rámci spoločného označovania. Odplata je rovnocenná, ak môže presvedčiť tretiu stranu, aby spolupracovala s kartovou schémou, bez ohľadu na to, či je tento účinok zamýšľaný.

Výklad pojmu „čistá náhrada“

- 17 Amex a KLM tvrdia, že pri výpočte čistej náhrady by sa mal od odplaty, ktorú Amex zaplatila KLM, odpočítať poplatok účtovaný obchodníkovi, ktorý KLM zaplatila spoločnosti Amex za prijímanie a zúčtovanie transakcií kreditnou kartou. Môžu sa zohľadniť aj „míle“ zakúpené spoločnosťou Amex, ktoré nepresahujú limit 0,3 % v zmysle článku 4 nariadenia 2015/751.
- 18 Úrad pre spotrebiteľa a trh sa domnieva, že poplatok účtovaný obchodníkovi, ktorý KLM zaplatila spoločnosti Amex za prijímanie a zúčtovanie transakcií kreditnou kartou, nemožno odpočítať, pretože táto platba sa uskutočnila v rámci právneho vzťahu, ktorý sa netýka spoločného vydania platobnej karty. Pokiaľ ide o „míle“, domnieva sa, že ich hodnota je nadhodnotená, pretože nie všetky „míle“ sa využívajú na 100 %, čo môže viesť k obchádzaniu stropu výmenného poplatku.

Stručná prezentácia odôvodnenia návrhu

- 19 Zrovnoprávnenie trojstrannej kartovej schémy s partnerom v rámci spoločného označovania so štvorstrannou kartovou schémou bolo do nariadenia 2015/751 vložené v neskorej fáze legislatívneho procesu, takže znenie tohto nariadenia je prispôbené štvorstranným kartovým schémam so separátnym vydateľom. Súdny dvor už vo svojom rozsudku zo 7. februára 2018 (C-304/16, American Express, EU:C:2018:66) rozhodol, že na uplatnenie článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 nie je potrebné, aby partner v rámci spoločného označovania v rámci trojstrannej kartovej schémy vystupoval ako vydateľ v zmysle článku 2 ods. 2 tohto nariadenia, aby sa predmetná trojstranná kartová schéma považovala za štvorstrannú kartovú schému.
- 20 Na rozdiel od prvostupňového súdu sa vnútroštátny súd domnieva, že vzhľadom na dôsledky tejto rovnocennosti nie je výklad článkov 4 a 5 nariadenia 2015/751 taký jasný, aby nemohli existovať žiadne odôvodnené pochybnosti. S cieľom posúdiť, či odplata, ktorú Amex vypláca spoločnosti KLM, svojmu partnerovi v rámci spoločného označovania, pri vydávaní spoločne označovanej kreditnej

karty, porušuje nariadenie 2015/751, sa preto vnútroštátny súd domáha objasnenia viacerých bodov.

Výklad článku 4 nariadenia 2015/751

Prejudiciálna otázka 1

- 21 Podľa vnútroštátneho súdu nie je jasné, či platby, ktoré KLM dostala od spoločnosti Amex, predstavujú čistú náhradu v zmysle článku 2 bodu 11, keďže definícia tohto pojmu predpokladá, že platby dostáva vydavateľ, ktorý nie je súčasťou trojstrannej kartovej schémy.
- 22 Súdny dvor už v bodoch 70 a 71 rozsudku vo veci C-304/16 uviedol, že nemožno vylúčiť, že určitý druh protiplnenia alebo výhody možno kvalifikovať ako implicitný výmenný poplatok, aj keď partner v rámci spoločného označovania, nevystupuje ako vydavateľ. Keďže čistá náhrada je súčasťou výmenného poplatku podľa článku 2 bodu 10 nariadenia 2015/751, vnútroštátny súd sa pýta, či čistá náhrada nepredpokladá aj to, že platby prijíma vydavateľ.

Prejudiciálna otázka 2

- 23 V prípade kladnej odpovede na prvú otázku sa vnútroštátny súd pýta, či čistá náhrada ako zložka výmenného poplatku spadá priamo pod príslušný strop uvedený v článku 4 nariadenia 2015/751. V takom prípade by nebolo potrebné skúmať, ako je stanovené v článku 5 nariadenia 2015/751, či má táto čistá náhrada rovnaký cieľ alebo účinok ako výmenný poplatok.

Výklad článku 5 nariadenia 2015/751

Prejudiciálna otázka 3

- 24 Článok 5 nariadenia 2015/751 stanovuje zákaz obchádzania pre odplatu vyplácanú vydavateľovi. Vnútroštátny súd sa opäť pýta, či v prípade trojstranných kartových schém možno vzhľadom na body 70 a 71 rozsudku vo veci C-304/16 rozhodnúť, že príjemca odplaty nemusí byť vydavateľom, aby sa zákaz obchádzania uplatnil.

Prejudiciálna otázka 4 a) až c)

- 25 V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku nemôže vnútroštátny súd zo znenia nariadenia 2015/751 jednoznačne vyvodiť, kedy má odplata vyplatená partnerovi v rámci spoločného označovania v rámci trojstrannej kartovej schémy, rovnaký „cieľ alebo [rovnaký] účinok“ ako výmenný poplatok v zmysle článku 5 tohto nariadenia.
- 26 Z genézy vzniku nariadenia 2015/751 a z návrhov, ktoré predniesol generálny advokát M. Campos Sánchez-Bordona vo veci American Express (C-304/16,

EU:C:2017:524, najmä body 95 až 96 a 132 a poznámka pod čiarou č. 44) vnútroštátny súd vyvodzuje, že odplata v takejto trojstrannej kartovej schéme by mohla mať rovnaký účinok alebo cieľ ako výmenný poplatok, ak vedie k rozšíreniu činností tejto kartovej schémy.

Prejudiciálna otázka 5

- 27 Okrem toho sa vnútroštátny súd pýta, či vzhľadom na výraz „rovnaký cieľ *alebo* účinok ako výmenný poplatok“ (kurzívou zvýraznené iba na tomto mieste) uvedený v článku 5 nariadenia č. 2015/751 na uplatnenie článku 4 tohto nariadenia stačí, aby odplata mala rovnaký cieľ ako výmenný poplatok. Podľa vnútroštátneho súdu možno aj vzhľadom na cieľ nariadenia 2015/751, ktorým je zníženie nákladového zaťaženia spotrebiteľov v súvislosti s platobnými transakciami viazanými na platobnú kartu dospieť k záveru, že na to, aby sa odplata na účely uplatnenia článku 4 nariadenia 2015/751 považovala za súčasť výmenného poplatku je relevantný predovšetkým účinok odplaty.
- 28 Výklad pojmu „čistá náhrada“

Prejudiciálna otázka 6

- 29 Vnútroštátny súd má v súvislosti s trojstrannou kartovou schémou pochybnosti aj o spôsobe výpočtu celkovej čistej sumy, čo je pojem z definície „čistá náhrada“ v článku 2 bode 11 nariadenia 2015/751.
- 30 V odôvodnení 31 nariadenia 2015/751 sa stanovuje prepojenie medzi čistou náhradou a zákazom obchádzania podľa článku 5 tohto nariadenia. V tomto odôvodnení sa najmä uvádza, že s cieľom skontrolovať, či nedochádza k obchádzaniu pravidiel, by sa pri výpočte čistej náhrady mali od celkovej výšky „platieb alebo stimulov“ prijatých vydavateľom odpočítať „poplatky“ hradené vydavateľom v prospech kartovej schémy. V dôsledku toho existujú dva toky poplatkov, z ktorých jeden predstavujú „platby alebo stimuly“ platené kartovou schémou vydavateľovi a druhý „poplatky“ hradené vydavateľom alebo partnerom v rámci spoločného označovania kartovej schémy.
- 31 Vnútroštátny súd sa v súvislosti s predmetnou trojstrannou kartovou schémou bez doložiteľného vydavateľa pýta, či poplatok účtovaný obchodníkovi, ktorý KLM platí spoločnosti Amex za prijímanie a zúčtovanie transakcií kreditnou kartou, patrí do tohto druhého toku poplatkov, a či ho teda možno odpočítať od platieb poplatkov, ktoré Amex platí spoločnosti KLM na účely výpočtu výmenného poplatku.

Prejudiciálna otázka 7 a) a b)

- 32 Nakoniec vnútroštátny súd pripomína, že znenie definície pojmu „čistá náhrada“ a odôvodnenie 31 neobmedzujú poplatky, ktoré sa majú zohľadniť, výlučne na finančné poplatky. Vnútroštátny súd sa preto domnieva, že „míle“, ktoré Amex

kupuje od KLM, možno odpočítať od celkovej sumy poplatkov, ktoré platí spoločnosti KLM a ktoré sú relevantné pre výpočet čistej náhrady. Vnútroštátny súd sa tiež pýta, ako sa má určiť hodnota týchto nefinančných poplatkov, aby sa zabránilo obchádzaniu stropu výmenných poplatkov stanoveného v článku 4 nariadenia 2015/751.

PRACOVNÝ DOKUMENT